

BRL 9500

Deel 00

2009-08-20

NATIONALE BEOORDELINGSRICHTLIJN

voor het KOMO[®]-, respectievelijk het NL-EPBD[®]-procescertificaat voor

'ENERGIEPRESTATIEADVISING'

ALGEMEEN DEEL

Vastgesteld door het CCvD van de
Stichting Kwaliteitsborging Installatiesector op 20 augustus 2009

Aanvaard door de Harmonisatie Commissie Bouw van de
Stichting Bouwkwiteit op 11 januari 2010

Bindend verklaard door de
Stichting Kwaliteitsborging Installatiesector op 15 januari 2010

ENERGIEPRESTATIEADVISING ALGEMEEN DEEL

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

Algemene informatie bij deze uitgave

BRL 9500 biedt bedrijven en organisaties de mogelijkheid zich te laten certificeren voor een viertal diensten op het gebied van de energieprestatie van gebouwen.

Twee van deze diensten betreffen het opstellen en afgeven van een zogenoemd 'energielabel'. Op grond van het 'Besluit energieprestatie gebouwen' moeten bepaalde gebouwen bij verkoop, verhuur of ingrijpende renovatie beschikken over een maximaal tien jaar oud energielabel dat inzicht geeft in de energieprestatie van het gebouw.

In de 'Regeling energieprestatie gebouwen' is bepaald wanneer en voor welke gebouwen deze verplichting precies geldt. In de 'Regeling energieprestatie gebouwen' is verder bepaald dat een energielabel slechts kan worden afgegeven door een bedrijf dat beschikt over een NL-EPBD procescertificaat, afgegeven op basis van BRL 9500.

De voorliggende BRL heeft geen betrekking op energielabels voor nieuwbouw en grootschalige renovatie.

De twee ander diensten betreffen het verstrekken van een maatwerkadvies. Maatwerkadviezen zijn vrijwillig. Een maatwerkadvies houdt rekening met de wensen en het energiegebruik van de specifieke gebruiker.

BRL 9500 is een door de Harmonisatie Commissie Bouw (HCB) van de Stichting Bouwkwaliteit aanvaarde nationale beoordelingsrichtlijn waarin certificatieschema's zijn beschreven die wordt gehanteerd door elke certificatie-instelling, die daarvoor door de Raad voor Accreditatie (RvA) is geaccrediteerd.

Accreditatie door de RvA houdt in dat de uitvoering van het certificatieschema door de geaccrediteerde certificatie-instelling voldoet aan de eisen van NEN-EN 45011.

BRL 9500 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Centraal College van Deskundigen (CCvD) van de Stichting Kwaliteitsborging Installatiesector (KBI).

Het CCvD begeleidt de certificering op basis van BRL 9500.

De beoordelingsrichtlijn bestaat uit een Algemeen Deel en een aantal Bijzondere Delen voor diverse deelgebieden op het terrein van energieprestatieadvising. Een deelgebied wordt gekenmerkt door het soort advies (bijvoorbeeld: het leveren van een energielabel, bestaande bouw) en het soort gebouw (bijvoorbeeld: woningen). Het Algemeen Deel (BRL Deel 9500-00) bevat de eisen die altijd voor energieprestatieadvising gelden, ongeacht het soort advies en gebouw.

Op dit moment worden vier deelgebieden onderscheiden:

1. energielabel, bestaande woningen;
2. EPA-maatwerkrapport, bestaande woningen;
3. energielabel, bestaande utiliteitsgebouwen; en
4. EPA-maatwerkrapport, bestaande utiliteitsgebouwen.

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen aangegeven wat de werkzaamheden binnen de deelgebieden zijn.

Gebruiksfunctie	Woningen		Utiliteitsgebouwen	
	energie-label	EPA maatwerk	energie-label	EPA maatwerk
Deelgebied				
Nieuwbouw (nb), bestaande bouw (bb)	bb	bb	bb	bb
Deelgebieden	1	2	3	4
Activiteiten				
Gegevens opnemen in de werkelijkheid (bestaande gebouwen)	x	x	x	x
Berekenen van EI (energie-index)	x		x	
Afgeven energielabel (met standaardmaatregelen)	x		x	
Afgeven EPA-maatwerkrapport		x		x

INZAGGE EXEMPLAAR

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

INHOUDSOPGAVE	pagina
1. INLEIDING	1
2. REIKWIJDTE VAN HET PROCESCERTIFICAAT	2
3. EISEN TE STELLEN AAN DE RAPPORTAGE	2
4. EISEN TE STELLEN AAN HET PROCES	2
5. EISEN TE STELLEN AAN DE PROCESCERTIFICAATHOUDER	3
5.1 Inschrijving bij Kamer van Koophandel	3
5.2 Inloggegevens afmeldsysteem	3
5.3 Personeel	3
5.4 Hulpmiddelen en instrumenten	4
5.5 Levering van diensten	4
5.6 Geschillencommissie Energieadvising	4
6. INTERNE KWALITEITSBEWAKING	5
6.1 Eis	5
6.2 Algemeen, kwaliteitshandboek	5
6.3 Kwaliteitsbeleid	5
6.4 Verantwoordelijkheden / bevoegdheden / vakbekwaamheden	5
6.5 IKB-schema	5
6.6 Beschrijving van procedures	6
6.7 Procedure-eisen	6
6.7.1 Beheersing van de vakbekwaamheid van personen	6
6.7.2 Documentenbeheer	6
6.7.3 Projectenregistratie	7
6.7.4 Beheer van projectdossiers	7
6.7.5 Klachtenbehandeling	7
6.7.6 Onderhoud van het kwaliteitssysteem	7
7. EXTERNE KWALITEITSBEWAKING	9
7.1 Toelatingsprocedure	9
7.2 Yervolgcontroles	10
7.2.1 Periodieke organisatiegerichte inspecties (audits)	10
7.2.2 Projectgerichte inspecties	10
7.2.3 Rapportage	10
7.2.4 Sancties	10
7.2.5 Onvoldoende projecten	11
7.2.6 Combinatie van onderzoeken	11
7.3 Eisen aan de bekwaamheid van de auditor/ inspecteur van de certificatie-instelling	11
7.3.1 Auditor (organisatiegerichte inspecties)	11
7.3.2 Inspecteur (projectgerichte inspecties)	11
7.4 Klachtenbehandeling door certificatie-instelling	12
7.5 Rapportage aan CCvD van KBI	12
7.5.1 Opgelegde sancties	12
8. EISEN TE STELLEN AAN HET PROCESCERTIFICAAT	12
9. REFERENTIES	12

ENERGIEPRESTATIEADVISING

ALGEMEEN DEEL

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

1. INLEIDING

De in beoordelingsrichtlijn 9500 opgenomen eisen worden door de certificatie-instellingen, die hiervoor door de Raad voor Accreditatie¹ zijn geaccrediteerd, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag voor, c.q. de instandhouding van, een procescertificaat voor adviesdiensten op het gebied van de energieprestatie van gebouwen.

De af te geven kwaliteitsverklaringen worden aangeduid als: 'Keurmerk' procescertificaat. In de bijzondere delen is aangegeven welk 'keurmerk' van toepassing is.

De beoordelingsrichtlijn bestaat uit een Algemeen Deel en Bijzondere Delen voor diverse deelgebieden op het terrein van adviesdiensten met betrekking tot de energieprestatie van gebouwen. Een deelgebied wordt gekenmerkt door de soort dienst (bijvoorbeeld: het leveren van een energielabel², bestaande bouw) en het soort gebouw (bijvoorbeeld: woningen). Het Algemene Deel (BRL Deel 9500-00) bevat de eisen die altijd voor adviesdiensten op het gebied van de energieprestatie van gebouwen gelden, ongeacht het soort advies en gebouw.

De Bijzondere Delen bevatten eisen die slechts gelden als het certificaat betrekking heeft op het betreffende deelgebied. De nummering van hoofdstukken, paragrafen en onderdelen in de Bijzondere Delen is gelijk aan de nummering in het Algemene Deel.

De beoordelingsrichtlijn bevat niet alleen eisen waaraan de procescertificaathouder moet voldoen, zoals onder andere eisen aan de diensten die hij onder certificaat levert, maar ook eisen waaraan de certificatie-instelling moet voldoen.

Naast de eisen die in deze beoordelingsrichtlijn zijn vastgelegd, kan een certificatie-instelling aanvullende eisen stellen, in de zin van algemene procedure-eisen van certificatie. Hiervoor komen alleen eisen en voorwaarden in aanmerking zoals die zijn vastgelegd in het algemeen certificatiereglement van de betreffende instelling. Een voorbeeld hiervan zijn bepalingen over de manier waarop een certificaat moet worden aangevraagd, of bepalingen over sancties, in het geval dat de procescertificaathouder zijn verplichtingen niet nakomt.

Dit Deel 9500-00 vervangt Deel 9500-00 d.d. 2006-12-06, inclusief Wijzigingsblad d.d. 2008-03-07. De overgangstermijn is vastgelegd in hoofdstuk 1 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

¹ Deze accreditatie door de Raad voor Accreditatie vindt plaats op basis van NEN-EN 45011:1998 'Algemene eisen voor instellingen die productcertificatiesystemen uitvoeren'.

² Een energielabel wordt niet afgegeven door een certificatie-instelling, maar door het gecertificeerde bedrijf

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

2. REIKWIJDTE VAN HET PROCESCERTIFICAAT

Het terrein van adviesdiensten op het gebied van de energieprestatie van gebouwen is onderverdeeld in deelgebieden. Het procescertificaat heeft betrekking op een of meer van deze deelgebieden.

De afbakening van de deelgebieden is beschreven in hoofdstuk 2 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn³.

De procescertificaathouder is vrij in de keuze van deelgebieden waarop hij zijn diensten onder certificaat wil leveren, voor zover niet anders is aangegeven in de Bijzondere Delen.

3. EISEN TE STELLEN AAN DE RAPPORTAGE

De procescertificaathouder levert aan zijn opdrachtgever een gecertificeerde dienst, die onder andere bestaat uit het leveren van een rapportage, bijvoorbeeld in de vorm van een energielabel of een EPA-maatwerkrapport. De eisen die specifiek aan de rapportage worden gesteld, staan in hoofdstuk 3 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

Opmerking

Daarnaast bestaat de te leveren dienst ook uit te verrichten activiteiten. De eisen die aan de te verrichten activiteiten worden gesteld, staan in hoofdstuk 4.

4. EISEN TE STELLEN AAN HET PROCES

De procescertificaathouder levert aan zijn opdrachtgever een gecertificeerde dienst die uit een aantal te verrichten activiteiten bestaat.

Opmerking

Enkele van deze activiteiten bestaan uit het leveren van concrete producten. De eisen die aan deze concrete producten worden gesteld staan in hoofdstuk 3.

De eisen die specifiek aan de te verrichten activiteiten worden gesteld, staan in hoofdstuk 4 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

³ Op dit moment worden vier deelgebieden onderscheiden (zie algemene informatie bij deze uitgave).

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

5. EISEN TE STELLEN AAN DE PROCESCERTIFICAATHOUDER

5.1 Inschrijving bij Kamer van Koophandel

De procescertificaathouder staat ingeschreven in het handelsregister.

De procescertificaathouder is in het bezit van een bewijsstuk, waaruit deze inschrijving blijkt en dat niet ouder is dan één jaar.

Deze paragraaf is niet van toepassing op een onderdeel van een overheidsinstelling.

Opmerking

Ter bevordering van de rechtszekerheid in het economisch verkeer is er op grond van de Handelsregisterwet een handelsregister dat wordt gehouden door de Kamers van Koophandel en Fabrieken.

5.2 Inloggegevens afmeldsysteem

De procescertificaathouder beschermt de inloggegevens die hij gebruikt voor afmelding van adviezen bij de beheerder van het landelijke gegevensbestand van energieprestaties van gebouwen, tegen misbruik.

Opmerking

SenterNovem beheert het landelijk gegevensbestand van energieprestaties van gebouwen.

Het landelijke gegevensbestand biedt ondersteuning aan eigenaren en huurders van woningen, aan gemeenten en aan procescertificaathouders en certificatie-instellingen.

De beheerde gegevens zijn slechts toegankelijk voorzover de vereiste bescherming van privacy dat toestaat.

De eisen die voor een deelgebied met betrekking tot de 'inloggegevens afmeldsysteem' aanvullend worden gesteld, zijn beschreven in paragraaf 5.2 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

5.3 Personeel

De procescertificaathouder heeft ten minste één 'EPA-adviseur' in vaste dienst.

Opmerking

Het mag een deeltijd dienstverband zijn.

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

5.4 Hulpmiddelen en instrumenten

De procescertificaathouder dient te beschikken over de BRL, en verder alle documenten waarnaar de BRL direct verwijst of die via doorverwijzing worden aangewezen, voorzover deze documenten relevant zijn voor de door de procescertificaathouder in uitvoering genomen projecten.

De eisen die voor een deelgebied met betrekking tot hulpmiddelen en instrumenten worden gesteld, zijn beschreven in paragraaf 5.4 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

5.5 Levering van diensten

De procescertificaathouder verleent op het gebied waarvoor hij op grond van de BRL is gecertificeerd slechts diensten die voldoen aan de eisen van hoofdstuk 4.

5.6 Geschillencommissie Energieadvising

De procescertificaathouder is aangesloten bij de Geschillencommissie Energieadvising⁴.

⁴ Dit is een wettelijke eis, overeenkomstig de Regeling Energieprestatie Gebouwen (REG). De datum waarop deze eis van kracht wordt, zal worden bepaald door het CCvD van KBI.

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

6. INTERNE KWALITEITSBEWAKING

6.1 Eis

De interne kwaliteitsbewaking moet van zodanige aard zijn dat ter beoordeling van de certificatie-instelling zeker is gesteld, dat de onder procescertificaat geleverde diensten voldoen aan de eisen van hoofdstuk 4.

6.2 Algemeen, kwaliteitshandboek

De procescertificaathouder moet schriftelijk hebben vastgelegd op welke wijze de kwaliteitszorg ten behoeve van de gecertificeerde werkzaamheden in het bedrijf is geregeld. Deze schriftelijke vastlegging wordt hierna aangeduid met de term 'kwaliteitshandboek'. Het kwaliteitshandboek mag ook een elektronisch bestand zijn. Het kwaliteitshandboek moet herkenbaar zijn als de vigerende versie.

Het kwaliteitshandboek beschrijft ten minste de interne kwaliteitsbewaking als bedoeld in dit hoofdstuk.

Het kwaliteitshandboek beschrijft ook de gang van zaken bij uitbesteding van taken.

6.3 Kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitshandboek moet ten minste een verklaring bevatten van de directie van het bedrijf, dat het kwaliteitsbeleid erop is gericht om:

- het bedrijf blijvend te laten voldoen aan de eisen van hoofdstuk 5,
- adviezen te leveren die voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3,
- diensten te leveren op een wijze overeenkomstig hoofdstuk 4, en
- de interne kwaliteitsbewaking uit te voeren overeenkomstig hoofdstuk 6.

6.4 Verantwoordelijkheden / bevoegdheden / vakbekwaamheden

In het kwaliteitshandboek moet de plaats in de organisatie zijn beschreven van iedere persoon die betrokken is bij de gecertificeerde diensten, met de daarbij behorende taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en vakbekwaamheden.

Iedere persoon die betrokken is bij de gecertificeerde diensten, moet weten en begrijpen welke eisen aan zijn werkzaamheden worden gesteld, en welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden hij heeft.

6.5 IKB-schema

In het kwaliteitshandboek moet een schema van de interne kwaliteitsbewaking zijn opgenomen. In dit schema is de omvang en de frequentie vastgelegd van de controleactiviteiten in het kader van de interne kwaliteitsbewaking. De interne kwaliteitsbewaking heeft tot doel om zeker te stellen dat de diensten voldoen aan de gestelde eisen.

ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

6.6 Beschrijving van procedures

Het kwaliteitshandboek moet de procedurebeschrijvingen bevatten van:

- de beheersing van de vakbekwaamheid van personen,
- het documentenbeheer,
- de registratie van projecten,
- het beheer van projectdossiers,
- de klachtenbehandeling, en
- het onderhoud van het kwaliteitssysteem.

De eisen die voor een deelgebied aan de beschrijving van procedures eventueel aanvullend worden gesteld, zijn beschreven in paragraaf 6.6 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

6.7 Procedure-eisen

6.7.1 Beheersing van de vakbekwaamheid van personen

In het kwaliteitshandboek moet volgens 6.4 zijn aangegeven over welke kennis en ervaring elke persoon moet beschikken in relatie tot zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, in relatie tot de gecertificeerde werkzaamheden. De procescertificaathouder moet beschikken over een dossier waaruit blijkt dat personen beschikken over de vereiste kennis en ervaring.

Ten minste eenmaal per drie jaar moet worden beoordeeld of personen aan de eisen van vakbekwaamheid voldoen. Registraties van de periodieke beoordeling en eventuele te nemen maatregelen moeten worden bijgehouden. Van de beoordelingen moet worden geregistreerd:

- wie heeft wie beoordeeld, en wanneer
- de resultaten van de beoordeling, en
- de eventuele maatregelen.

6.7.2 Documentenbeheer

In het kwaliteitshandboek moet een overzicht van de beschikbare documenten zijn opgenomen.

Opmerking

In 5.4 is aangegeven over welke documenten de procescertificaathouder ten minste moet beschikken.

De procescertificaathouder dient aan te geven wie verantwoordelijk is voor het beheren van deze documenten. Dit betekent het bewaken dat een document steeds de juiste uitgave is met de juiste wijzigingen of aanvullingen, dat wil zeggen zoals aangewezen in deze beoordelingsrichtlijn, en dat bijgehouden wordt waar en bij wie deze documenten zijn.

ENERGIEPRESTATIEADVISING

ALGEMEEN DEEL

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

6.7.3 Projectenregistratie

De procescertificaathouder moet elk project, waarvoor het opdracht heeft verworven, voorafgaand aan de uitvoering, opnemen in een projectenregistratie, met vermelding van het deelgebied en de datum van de opdracht.

De certificatie-instelling heeft steeds onmiddellijk toegang tot de projectenregistratie, onder andere voor de selectie van de te inspecteren projecten.

De procescertificaathouder informeert de certificatie-instelling desgevraagd over plaats en tijd van de opname.

In de projectenregistratie moeten verder de volgende gegevens zijn opgenomen:

- postcode en huisnummer,
- naam EPA- adviseur en indien van toepassing EPA-opnemer,
- indien van toepassing: unieke woning / referentiewoning / gelijkende woning,
- status van het project (offerte/lopend/gereed).

6.7.4 Beheer van projectdossiers

Voor elk project wordt een projectdossier bijgehouden. Het projectdossier bevat in elk geval de aanbieding, de opdracht, als er klachten zijn alle correspondentie in verband met die klachten, als de opname heeft plaatsgevonden het ingevulde opnameformulier, respectievelijk de invoerfile ten behoeve van een elektronisch vastgelegde opname, en een kopie van de aan de opdrachtgever geleverde documenten (bijvoorbeeld van het energielabel of het EPA-maatwerkrapport).

De procescertificaathouder moet het projectdossier tot tien jaar na afronding van de opdracht bewaren.

6.7.5 Klachtenbehandeling

De procescertificaathouder moet een registratie bijhouden van ontvangen klachten die verband houden met het gecertificeerde proces. Daarbij moet worden aangegeven op welke wijze deze zijn behandeld en welke maatregelen zijn genomen om herhaling van klachten te voorkomen.

Bij elke klacht moet vastgelegd worden:

- datum van de klacht,
- naam en adres van de klager,
- omschrijving van de klacht, en
- datum en wijze van afhandeling.

6.7.6 Onderhoud van het kwaliteitssysteem

De procescertificaathouder moet met geplande tussenpozen, maar ten minste 1 x per jaar interne audits uitvoeren om vast te stellen of de kwaliteitszorg ten behoeve van de gecertificeerde werkzaamheden is beschreven en geïmplementeerd, en wordt onderhouden en uitgevoerd, volgens de eisen van dit hoofdstuk (6).

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

In dit kader voert de certificaathouder op jaarbasis ten minste een gelijk aantal projectencontroles op het voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3 en 4 uit als de certificatie-instelling (zie 7.2.2).

Resultaten van de interne audits en de interne projectencontroles moeten schriftelijk worden vastgelegd.

De interne audits, interne projectencontroles, getroffen corrigerende maatregelen en verbeteracties moeten worden geregistreerd.

INZAGGE EXEMPLAAR

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

7. EXTERNE KWALITEITSBEWAKING

7.1 Toelatingsprocedure

Nadat een bedrijf zich bij een certificatie-instelling heeft aangemeld voor het procescertificaat, verricht de certificatie-instelling een toelatingsonderzoek. Hierbij wordt gecontroleerd of het bedrijf voldoet aan de eisen van hoofdstuk 5 en 6 (organisatiegerichte onderzoek). Verder controleert de certificatie-instelling ten minste twee projecten op het voldoen aan de eisen van hoofdstuk 3 en 4 (projectgerichte onderzoek).

In het kader van het toelatingsonderzoek is de door de certificatie-instelling te besteden tijd aan het organisatiegericht onderzoek (hoofdstuk 5 en 6) en het aantal te interviewen personen in dat kader niet minder dan de waarden volgens onderstaande tabel.

Omvang toelatingsonderzoek

Organisatiegericht onderzoek			Omvang (uren)	Aantal te interviewen personen
Aantal uitvoerenden op het gebied van de energieprestatie van gebouwen				
1	tot en met	4	8	1
5	tot en met	9	10	2
10	tot en met	15	12	3
16	tot en met	30	14	4
voor elke volgende klasse van 15			+2	+1

De te besteden tijd heeft slechts betrekking op onderzoek en verslaglegging, dus niet op reistijd en overige tijd nodig voor het volledig behandelen van de aanvraag⁵.

Bij certificatie voor meerdere deelgebieden op het gebied van de energieprestatie van gebouwen worden de uitvoerenden van alle deelgebieden bij elkaar opgeteld. Een persoon die voor n deelgebieden wordt ingezet, telt hierbij mee als n uitvoerenden op het gebied van de energieprestatie van gebouwen.

Het projectgerichte onderzoek omvat ten minste 2 projecten waarbij ten minste één project ook in het werk wordt gecontroleerd. De omvang van het projectgerichte toelatingsonderzoek is verder aangegeven in paragraaf 7.1 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

Indien een te controleren project betrekking heeft op zowel een energielabel als een maatwerkadvis, wordt de totaal te besteden tijd aan de projectencontrole verminderd met 25%.

Van het toelatingsonderzoek wordt een schriftelijke rapportage opgesteld, op basis waarvan het procescertificaat al dan niet wordt verleend.

⁵ De wijze van behandeling voldoet aan NEN-EN 45011.

ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

7.2 Vervolgcontroles

7.2.1 Periodieke organisatiegerichte inspecties (audits)

Een half jaar na het (positief verlopen) toelatingsonderzoek, en vervolgens telkens na verloop van een jaar, controleert de certificatie-instelling de procescertificaathouder op het voldoen aan de eisen van hoofdstuk 5 en 6.

De omvang van de jaarlijkse organisatiegerichte inspectie is gelijk aan die bij het toelatingsonderzoek (7.1).

7.2.2 Projectgerichte inspecties

Gedurende de looptijd van de certificatie, vanaf het tijdstip waarop het certificaat is afgegeven controleert de certificatie-instelling steekproefsgewijze enkele projecten op overeenstemming met de eisen van hoofdstuk 3 en 4.

Nadere aanwijzingen voor deze inspecties zijn gegeven in onderdeel 7.2.2 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

7.2.3 Rapportage

Van de inspecties worden schriftelijke rapportages opgesteld. De certificatie-instelling zendt deze rapportages, overeenkomstig haar certificatiereglement, voorzien van een schriftelijke conclusie en de eventueel opgelegde sancties, naar de procescertificaathouder.

7.2.4 Sancties

Een procescertificaat wordt ingetrokken zodra de certificatie-instelling heeft vastgesteld dat niet meer voldaan is aan de eisen van paragraaf 6.1.

Indien de certificatie-instelling echter van oordeel is dat de procescertificaathouder op korte termijn wel weer aan deze eis kan voldoen, dan vindt na uiterlijk vier weken op dit punt een nieuwe beoordeling plaats.

De interne kwaliteitsbewaking van de procescertificaathouder is onvoldoende indien één of meer kritieke afwijkingen worden geconstateerd van de eisen van hoofdstuk 6.

Er is sprake van een kritieke afwijking, indien:

- de afwijking onmiddellijk kritiek effect heeft op de kwaliteit van de onder certificaat verleende diensten,
- een voorgeschreven onderdeel van het kwaliteitshandboek ontbreekt of niet wordt toegepast, en/of
- kleinere tekortkomingen voorkomen in meerdere onderdelen van het kwaliteitshandboek of de toepassing daarvan.

ENERGIEPRESTATIEADVISING

ALGEMEEN DEEL

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

Indien de certificatie-instelling niet-kritieke afwijkingen constateert, volgt na verloop van drie maanden een extra onderzoek, tenzij de procescertificaathouder binnen drie maanden schriftelijk heeft aangegeven hoe deze afwijkingen naar wens van de certificatie-instelling zijn opgeheven.

Nadere bepalingen met betrekking tot de projectcontroles zijn opgenomen in de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

7.2.5 Onvoldoende projecten

Indien de procescertificaathouder in enig jaar minder dan drie projecten heeft, dan worden alle projecten onderzocht.

7.2.6 Combinatie van onderzoeken

Als de certificatie-instelling bij een procescertificaathouder onderzoek verricht ten behoeve van meerdere certificatieregelingen (bijvoorbeeld ook voor certificatie van het kwaliteitsmanagementsysteem), dan mag de tijd die wordt besteed aan het onderzoek tellen als tijd besteed voor de onderhavige certificatieregeling, indien het betreffende onderzoek nodig is voor de onderhavige certificatieregeling.

7.3 **Eisen aan de bekwaamheid van de auditor/ inspecteur van de certificatie-instelling**

7.3.1 Auditor (organisatiegerichte inspecties)

- HBO werk- en denkniveau
- Kennis van de relevante voorschriften, met name de referenties uit hoofdstuk 9.
- In staat zijn te beoordelen of de relevante normen en voorschriften op de juiste wijze worden toegepast.
- Beheersing van relevante audittechnieken op basis van audittraining (intern of extern).
- Ten minste 3 jaar, 32 uur per week, werk- of auditervaring op het gebied van procescertificatie.
- Ter behoud van de bekwaamheid:
 - uitvoeren van auditwerkzaamheden gedurende ten minste 5 dagen per jaar, en
 - ondergaan van monitoring en rapportage daarover.

7.3.2 Inspecteur (projectgerichte inspecties)

- Kennis van de relevante voorschriften, met name de referenties uit hoofdstuk 9.
- In staat zijn te beoordelen of de relevante normen en voorschriften op de juiste wijze worden toegepast.
- Beheersing van relevante audittechnieken op basis van audittraining (intern of extern).
- Ten minste 3 jaar, 32 uur per week, werk- of auditervaring op het gebied van energiebesparing en de effecten daarvan.

**ENERGIEPRESTATIEADVISING
ALGEMEEN DEEL**

Nationale Beoordelingsrichtlijn Deel 9500-00 d.d. 2009-08-20

7.4 Klachtenbehandeling door certificatie-instelling

Na ontvangst van een klacht over de werkzaamheden van een procescertificaathouder gaat de certificatie-instelling na of deze klacht reeds is gedeponereerd bij het betrokken bedrijf. Als dit niet het geval is, wordt de klager doorverwezen naar het bedrijf. Als dit wel het geval is, behandelt de certificatie-instelling de klacht volgens haar eigen certificatiereglement.

7.5 Rapportage aan CCvD van KBI

7.5.1 Opgelegde sancties

De certificatie-instelling rapporteert jaarlijks aan het CCvD van de Stichting KBI, uiterlijk op 1 februari, hoe vaak, in het afgelopen jaar, en aan hoeveel procescertificaathouders sancties zijn opgelegd en hoeveel certificaten zijn ingetrokken.

De rapportage heeft de volgende vorm:

Aantal procescertificaathouders begin verslagperiode							
Aantal ingetrokken certificaten							
	n =	0	1	2	3	4	5
Aantal procescertificaathouders met n sancties							

Met betrekking tot de procescertificaathouders die energielabels voor woningen hebben afgegeven wordt deze informatie bovendien gegeven voor de groep die in het betreffende jaar ten hoogste 250 energielabels voor woningen heeft afgegeven, de groep die tussen de 250 en 10.000 van dergelijke energielabels heeft afgegeven en de groep die meer dan 10.000 labels heeft afgegeven.

8. EISEN TE STELLEN AAN HET PROCESCERTIFICAAT

In het procescertificaat wordt het deelgebied vermeld waarvoor de procescertificaathouder gecertificeerd is. Daarbij moet het deelgebied worden aangeduid overeenkomstig hoofdstuk 2.
Een model van het procescertificaat is opgenomen in bijlage 1 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.

9. REFERENTIES

De referenties zijn opgenomen in hoofdstuk 9 van de Bijzondere Delen van de beoordelingsrichtlijn.